

יחד בעשייה חברתית

לפעמים אפילו בשדרות צבע אדום הוא רק צבע של קבוצת כדורגל

נבחרת הכדורגל של בית הספר היסודי בשדרות, אותה יאמנו מתנדבי עמ"ן

10 נערים המשתתפים בתכנית עמ"ן בשדרות הוכשרו על ידי הפועל תל אביב כעוזרי מאמנים בכדורגל ויאמנו בהתנדבות ילדי בית ספר יסודי

אלי גוטמן, מאמן קבוצת הכדורגל של הפועל תל אביב, העניק בראשית חודש מארס תעודות "עוזר מאמן" של קבוצתו ל-10 נערים, שחקני קבוצת הכדורגל עירוני שדרות, בגילאים 15-16, לאחר שסיימו קורס עוזרי מאמן במועדון הפועל תל אביב.

במשך שלושה ימים הוכשרו הנערים, פעילי עמ"ן (עיר מתנדבת נוער – תכנית התנדבות בשיתוף ג'וינט ישראל, משרד החינוך והרשויות המקומיות) ושחקנים בקבוצת הכדורגל עירוני שדרות, כעוזרי מאמן וכמפעילי ימי ספורט בבתי ספר. הנערים מקווים שהקשר עם קבוצת הפועל תל אביב ייתן להם כלים להישאר בליגת הנערים ב' דרום. רונית בר, מנהלת תכנית עמ"ן בג'וינט ישראל: "אופציית ההתנדבות דרך ענפי ספורט מאפשרת פיתוח מנהיגות ספורט מקומית ומסייעת בקידום ערך ההתנדבות בקרב בני נוער".

איך מכינים חלבה? תשאלו את הודיה מהגן בחצור. היא לימדה גם את אימא: מערבבים טחינה עם דבש. בגן, המשתתף בפרויקט 'חיים בריאים' של אשלים-ג'וינט, הילדים הכינו חלבה יחד עם הגננות.

ילדים ונוער בסיכון
 'התחלה טובה' ל-80,000
 ילדים בסיכון בגיל הרך

עמ' 2

ג'אנק פוד' לפח

עמ' 3

צעירים ועולים
 הצבעים מניו-יורק

עמ' 4

כוכב נולד בקריית
 שמונה – עמ' 5

חירום ושגרה
 בשדרות – תומכים
 בצוותי הסיוע

עמ' 6

התנדבות

נוער מגשר בפקיעין

עמ' 7

אשל

קשישים משחקים
 כדורת – עמ' 9

תנופה בתעסוקה

אימהות לעשרה יוצאות
 לעבודה – עמ' 10

לך תצטיין

עמ' 12

ירושלים משיקה מרכז טיפולי ראשון בארץ לילדים עם צרכים מיוחדים נפגעי אלימות

עם צרכים מיוחדים, שנפלו קרבן לנטישה או להתעללות ולבני משפחתם. המדובר בילדים שנפגעו מסוגי אלימות שונים או שפגעו באחרים, וחיים בקהילה. בעקבות הקמת המרכז, מעריכים אנשי מקצוע כי תגדל רמת הדיווח על מקרי פגיעה באוכלוסייה זו.

הקמת המרכז בירושלים היא תוצאה של שיתוף פעולה בין אשלים ועיריית ירושלים - שלקחה חלק ביוזמה ביחד עם משרד הרווחה והמוסד לביטוח לאומי. עמותת שק"ל מפעילה את המרכז.

ד"ר רמי סולימני, מנכ"ל אשלים-ג'וינט, מסר כי בעקבות החלטת אשלים לקדם פיתוח רצף של שירותים לילדים עם צרכים מיוחדים, נפגעי אלימות, בשיתוף עם משרדי ממשלה ורשויות מקומיות, נערך מיפוי צרכים ושירותים בארץ. במסגרת זו פותחו מספר תכניות מניעה, איתור, מתן עדויות, תשאל והתערבויות טיפוליות וכן הוכשרו אנשי מקצוע למטרה זו.

על אף שמדובר ב-180,000 ילדים עם מוגבלויות, לא נבנו בארץ עד כה מסגרות חירום לטיפול בילדים עם צרכים מיוחדים. ההערכות קובעות, כי דווקא ילדים אלה נמצאים בסיכון כפול ואף למעלה מזה.

בספטמבר נחנך בירושלים מרכז טיפולי ראשון מסוגו. המרכז ייתן, מידי שנה, מענה ייעוצי-טיפולי לכ-40 ילדים

חנוכת המרכז בהשתתפות שר הרווחה יצחק הרצוג, ד"ר רמי סולימני, מנכ"ל אשלים-ג'וינט וראש עיריית ירושלים אורי לופוליאנסקי.

קריית מלאכי

פסיכודרמה לנערות בסיכון

ריכוז של עולים מארצות שונות יצר בעיר מרקם ייחודי מגוון ומבורך, אך גם בעיות ייחודיות הדורשות התמודדות. בין אלה, קיימת תופעה של ריבוי נערות צעירות הנכנסות להיריון. בשיתוף עם ע.ל.ם, פתח ג'וינט ישראל כיתת פסיכודרמה לנערות בסיכון, באמצעותה הן מתעמתות עם בעיות אמיתיות בחיי היום-יום שלהן.

תרפיה באמצעות פעילות ספורט

הניסיון בקריית מלאכי לימד, כי העיסוק בספורט עשוי להפיג בקרב הילדים תופעות כמו ייאוש ובעיות רגשיות. בין המקבלים סיוע נכללים אתלטים מחוננים ממוצא אתיופאי.

עם הפנים לגיל הרך: הממשלה והג'וינט ביחד ב'התחלה טובה'

דו"ח שמיד, שחשף תמונה מדאיגה לפיה חיים בישראל כ-330,000 ילדים ובני נוער בסיכון, הפנה תשומת לב מיוחדת לילדים בסיכון בגיל הרך, שהטיפול בהם אינו עונה על הצרכים האמיתיים.

בעקבות הדו"ח, הוחלט לקדם את התכנית 'התחלה טובה', שהיא חלק מיוזמה לאומית, לשיפור הטיפול בילדים ונוער בסיכון. הממשלה תשקיע

בפרויקט סכום של 200 מיליון ש"ח לשנה, במהלך שלוש השנים הקרובות, ואילו ג'וינט ישראל, שיפעיל את התכנית, יקצה, יחד עם קרן קרב וקרנות נוספות, תקציבים נוספים. 'התחלה טובה', שהתחילה כיוזמה של רעיית ראש הממשלה, עליזה אולמרט, פועלת היום בהנחיית ועדת היגוי ארצית, שבה חברים כל נציגי משרדי הממשלה הרלוונטיים. התכנית מבוססת על בניית תשתית יישובית, המשלבת את מגוון הארגונים הפועלים למען ילדים בד בבד עם ההורים ואנשי מקצוע המלווים אותם בשלבי התפתחותם, מיום לידתם ועד גיל שש. בגילאים רכים אלה יש כ-80,000 ילדים בסיכון. הפעוטות נמצאים בתקופה קריטית בחייהם, שבה מתרחשת למידה אינטנסיבית והתפתחות מהירה, החיונית לקידום עם הגיעם לבית הספר.

ג'וינט ישראל, שהתמחה בנושא הטיפול בילדים בגיל הרך, נבחר על ידי ממשלת ישראל כגוף המקצועי ליישום דו"ח שמיד ב-55 יישובים.

ילדים 'ירוקים' אוהבים אוכל בריא

אל מגזרים שונים ביישובים רבים. במסגרת התכנית, התקיימו גם:

- הדרכה לאימהות יוצאות אתיופיה

כ־20 אימהות ממוצא אתיופי השתתפו במפגשי הדרכה בנושאי בריאות והיכרות עם המזון המקומי, בכלל זה מוצרי חלב וחיוניותם להתפתחות הילדים.

- כושר לנערות מתבגרות,

במהלך מחנה הקיץ בעפולה, השתתפו נערות, תלמידות חטיבת ביניים, בסדנאות ובשיעורי כושר גופני והיגיינה. לאחר שגרת הפעילות, הכינו הנערות בצוותא אוכל בריא.

תזונה נכונה זה 'אין' ו'ג'אנק פוד' לפח: זה המסר שילדים רבים מאמצים באהבה ומלמדים את משפחותיהם, במסגרת פעילות של התכנית לחיים בריאים ולתזונה נכונה של אשלים-ג'וינט, שמגיעה כבר אל אלפי ילדים בסיכון ברחבי הארץ.

הפעילות הענפה בנושא חוצה את כל הרבדים ומערבת את הרשויות המקומיות והקהילתיות, כולל מערכת החינוך. המטרה – הטמעה של תכנית לחיים בריאים, הכשרת עובדים לטיפול בילדים והובלת שינוי מהפכני בסביבה התזונתית והבריאותית שבה גדלים ילדים.

במסגרת התכנית, השתתפו 100 ילדים במחנה קיץ, שנערך בחופש הגדול, על ידי אשלים והתקיים בעפולה, בו למדו כיצד לאכול נכון, לשמור על ניקיון השיניים ולקחת חלק בפעילות גופנית.

מאז, התכנית לחיים בריאים התרחבה והיא מגיעה היום

מודל 'חיים בריאים' בשש ערים

ירושלים

בירושלים הוטמעה התכנית לחיים בריאים בקרב 1,720 ילדים. כמו כן, גובשו שתי קבוצות, האחת – קבוצת ספורט תרפויטית ל-70 נערים בסיכון, והשנייה – קבוצה של 70 נערות הסובלות מדימוי גופני נמוך ומהפרעות אכילה, המשתתפות בפעילות גופנית ובכיתת מחול, לשיקום הדימוי העצמי שלהן.

חיפה - החל מטיפת חלב

חיפה, שביקשה להרחיב את הפעילות הבריאותית, החלה לפעול כבר בטיפות חלב, ומטמיעה את התכנית בקרב למעלה מ-2,000 ילדים וכ-750 הורים.

ניסוי שנערך בעיר עם נערים המשתמשים בסמים, מערב את הוריהם בתכנית המשלבת את עקרונות התזונה הנכונה יחד עם תכנית מניעה לנטילת סמים. כך, יחד עם ההורים, נוצר החיבור בין בריאות וחיים ללא סמים.

בית שאן

150 אנשי מקצועי מתחומי הרווחה והחינוך הוכשרו במיוחד לצורך הטמעת התכנית 'חיים בריאים' בעיר.

צפת וחצור - בצל המלחמה

עוד לפני פרוץ מלחמת לבנון השנייה, הושק, במסגרת מערכת החינוך בצפת ובחצור, הפרויקט לחיים בריאים של הג'וינט, בשיתוף פעולה עם מערכת החינוך. פדרציית

פאלם ביץ', בהובלת הגב' דורותי אדלר, גייסה את המשאבים לתכנית המעמידה במרכז את בריאות הילד. הורים, שחלקם שותפו בקבוצות הדרכה, הודו כי למדו רבות מילדיהם, הן מתכנית התזונה והן מהתכנית לבריאות השיניים.

לרוע המזל, הן צפת והן חצור סבלו מהרס ומפגיעות קשות עקב התקפות הטילים במהלך המלחמה.

ילדים רבים בערים אלו סבלו מתופעות של טראומה. עם החזרה ללימודים, עקב המשבר, הופרעה תכנית הבריאות. היום, במסגרת התכנית לחיים בריאים, מושם דגש מיוחד על התמודדות עם המתח הנפשי שחוו הילדים, כדי לתרום לשיקומם הפסיכולוגי והרגשי.

תל אביב: בטיחות הילדים בסכנה

סקר הערכת צרכים שנערך בשכונות עזרא, הארגזים והתקווה, חשף ליקויים משמעותיים בהיבטים בטיחותיים בקרב הילדים, הן בבית והן ברחוב.

'משמר בטיחות צעירים', שהוקם בשכונות, מורכב מ-20 צעירים מקומיים המשתתפים בתכנית 'בטרים', המסיירים בשכונות, בוחנים את הליקויים הבטיחותיים ומתקנים אותם. הפעילות נעשית במסגרת התכנית 'מוטב יחדיו' המשותפת לאשלים-ג'וינט ולרשות המקומית המתקיימת בעיר.

צפת וחצור <<

מניו יורק לעכו עם מברשות הצבע

התמקד השנה בתכנית 'משעול' בעכו ובמהלכו עסקו הסטודנטים בשיפוץ, בצביעה ובאבזור מקלטים. הסטודנטים, יחד עם צעירים מ'מרכז הצעירים' בעיר, השתתפו בפעילות חברתית עם קשישים, נוער, מתנדבי אק"ם וקבוצה רבת-תרבותית (עולות ותיקות וערביות של נשים מבשלות).

לקראת סיומה של התכנית, אמרו הסטודנטים, שלמרות שחלקם ביקר פעמים רבות בישראל, זאת היתה הפעם הראשונה בה ראו "ישראל אחרת", פגשו אנשים וחוו מקרוב את החיים בישראל. עובדה זו, לדבריהם, מחזקת את רגשותיהם לארץ ומגבירה את מחויבותם.

הצעירים מניו יורק >>

למה אנשים תורמים?

נחנך מרכז חדש לחקר הפילנתרופיה

מרכז חדש לחקר הפילנתרופיה נפתח בשיתוף ג'וינט ישראל והאוניברסיטה העברית.

בטקס חנוכת המרכז, שפועל בבית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה ע"ש פאול ברוואלד, הוצגו ממצאים מעניינים מסקר שערכו חוקרי המרכז, פרופ' הלל שמיד ואבישג רודיך, ולפיהם רוב הציבור היהודי מתייחס בחיוב רב לפילנתרופיה; כשני שלישי מהציבור היהודי, הכולל חרדים, חשבו שהפילנתרופיה מילאה תפקיד חיוני בתקופת מלחמת לבנון השנייה (לעומת 36% בלבד מהנשאלים הערבים).

על אף העובדה שרוב הציבור מכיר בחשיבות הפילנתרופיה, הרי שני שלישי מהנשאלים חשבו שהפילנתרופים תורמים ממניעים של אינטרסים אישיים.

בחודש ינואר האחרון ארח ג'וינט ישראל משלחת של 20 סטודנטים יהודים מאוניברסיטאות מובילות בניו יורק, שהגיעו לתכנית התנדבות בעיר עכו, בשכונות האשל והאורן.

זו השנה השנייה ברציפות, שבזמן חופשת סמסטר החורף, מגיעה לצפון הארץ משלחת של סטודנטים שבחרה לבלות את חופשת החורף בפעילות למען הקהילה בישראל. הביקור, שאורגן על ידי אגף שילוב עולים בג'וינט ישראל,

הקיץ שאחרי המלחמה

בכנס השנתי הראשון של תכנית 'משעול' בג'וינט ישראל, דווח על שיפוץ של יותר מ-50 מקלטים בצפון.

מאז החלה פעילות הג'וינט לשיקום הצפון, התרחבה התכנית מארבעה ל-13 מוקדי פעילות בכ-11 יישובים ובהם קריית ים, עכו, מעלות, כרמיאל, חיפה, נהריה וכן אשדוד ואשקלון.

שילוב כוחות של כל הגורמים בקהילה תורם, בעצם ימים אלה, לשינוי פני השכונות החלשות של כרמיאל. השינוי ניכר כבר בהיערכות לשעת חירום על ידי שיפוץ מקלטי הבתים, מיפוי צרכים וזיהוי קשישים, נכים, חולים ותינוקות, שיקבלו מענה אישי מידי מתנדבים שהתארגנו בעיר במגמה לסייע לקבוצות המוחלשות, בעתות שלום ובעיקר בעתות משבר.

בכרמיאל עובדת קבוצת חיילים עם בני נוער ורותמת אותם לעשייה התנדבותית למען השכונה. במעלות מפעילות בנות שירות לאומי מקלט 'משעול' משופץ לפעילות רבת-תכליתית.

דני פינס, מנהל האגף לשילוב עולים בג'וינט ישראל: "האתגר שלנו בעתיד הוא ללמוד מהעשייה בתכנית 'משעול' כיצד לבסס את מודל העבודה שנוצר בשטח ולהפכו למודל מובנה ברמת המטה".

תכנית 'משעול', העומדת מאחורי ההיערכות, משותפת לאגף שילוב עולים בג'וינט ישראל, לעיריית כרמיאל, לרשת המתנ"סים, לאגודה לתרבות הדיור, למשרד הקליטה ולחברת עמיגור.

מקווקז ומאתיופיה - לצה"ל

התכנית 'זינוק בעלייה', מודל לשיתוף פעולה בין הצבא לקהילה, מגיעה אל 1,600 עולים יוצאי קווקז ואתיופיה. התכנית, הפועלת בשמונה מוקדים שונים ברחבי הארץ, מלווה את בני הקהילות לקראת השירות הצבאי, במהלכו ולקראת השחרור.

הצלחת התכנית ביישובים ובהם עכו, קריית ים, אור עקיבא, באר שבע, שדרות וקריית מלאכי, יצרה כבר מומנטום להרחבת הפרויקט וליישומו בעשרה מוקדים נוספים, בהם אשדוד, רחובות, חדרה, נתניה, עפולה ומגדל העמק.

בבסיס הפעילות עומדת ההנחה, שכור ההיתוך של השירות הצבאי משמש כרטיס כניסה לחברה הישראלית. אגף שילוב עולים בג'וינט ישראל, בשותפות עם צה"ל, משרד החינוך, המשרד לקליטת העלייה, הרשויות המקומיות והמוסד לביטוח לאומי, חברו יחדיו במטרה לשפר את שילובם של העולים בחברה הישראלית על ידי יצירת שירות משמעותי ואיכותי.

בכל יישוב פועל רכו, בן הקהילה, אשר שירת בצה"ל שירות משמעותי והוא בעל תואר אקדמי.

הרכיז מתמקד בעיקר בהכנה הנוער העולה לגיוס, בליווי במהלך השירות ובהכנה לשחרור, הכוללת הכוונה והגברת המודעות לפעילויות ולתכניות בתחומי תעסוקה, השכלה ומעורבות חברתית ופיתוח מעגלי תמיכה בקהילה ובמשפחה. התכנית מפעילה מודלים שונים בקרב ההורים ובקהילה, כדי לרתום אותם לליווי אופטימלי של הצעירים בדרכם לשירות הצבאי ובמהלכו.

כוכבים בקריית שמונה

זכרו את השם הזה: מוטי ממן

מוטי ממן, שריונר בצה"ל וכוכב העיר, הוכתר כזוכה בתחרות הזמר האזורית שיזמו במרכז ההון האנושי ומרכז הצעירים בקריית שמונה, בשילוב החברה למתנ"סים. לאודישנים ניגשו 25 צעירים, מהם עלו לגמר תשעה זמרים מוכשרים, שהופיעו בהיכל התרבות של קריית שמונה וזכו לקולות צוות השופטים והקהל שהצביע ב-s.m.s. זוכה 'כוכב נולד' הראל מויאל, הופיע על הבמה, לצד ראש העיר חיים ברביבאי ופרנסי העיר. ממן זכה בפרסים שכוללים הפקת 'סינגל' והעיר יצאה נשכרת: הצוות המוביל הפך ללהקה שתופיע בערב יום העצמאות על בימות הבידור בקריית שמונה. אגף שילוב עולים בג'וינט ישראל, בשיתוף אגף שיקום שכונות במשרד הבינוי והשיכון, הרשויות המקומיות, משרד הביטחון וגופים נוספים, הקים מרכזי צעירים לקידום ולהשתלבות צעירים בחברה, למימוש הפוטנציאל האישי שלהם ולשיפור מיומנותיהם האישיות. למעלה מ-20 אלף צעירים פעילים ב-20 מרכזים כאלה הפועלים ברחבי הארץ.

תורחב פעילות ג'וינט ישראל בשדרות וביישובי קו עימות דרום

הכספים שגויסו יוקצו לתגבור כוח אדם מקצועי (עובדים סוציאליים, פסיכולוגים), לגיוס אנשי מקצוע, שיוכשרו כצוות חירום ולאורור צוותי החינוך המתמודדים עם המצוקות, המתחים והטראומה של ילדי הגן ובתי הספר. כמו כן, תורחב הפעילות ב'חדרי השלווה' – אליהם מגיעים הילדים בבתי הספר היסודיים למפגשים אישיים או בקבוצות קטנות לשיחה עם אנשי מקצוע על חששות ורגשות, דאגות וחיים בצל הפחד והסכנה בשל נפילות הקסאמים.

אוכלוסיות נזקקות ובהן עולים, זקנים ונכים יזכו לתגבור הסיוע באמצעות נופשונים, שיפוץ מקלטים והסעות למרכזים הממוגנים. במקביל, נערכים בתב"ת לסייע לעסקים קטנים, שנקלעו למצוקה בשל המצב הביטחוני. הפעילות בכל התחומים נעשית בשיתוף משרדי הממשלה – חינוך, רווחה, גמלאים, עלייה וקליטה.

ארנון מנטבר, מנכ"ל ג'וינט ישראל: "תוספת התקציב מכספי ה-UJC ושיתוף הפעולה של ג'וינט ישראל עם משרדי הממשלה יאפשרו לנו להרחיב את הפעילות שנעשתה עד כה בשדרות, באשקלון ובאזור כולו ולהקל במקצת על המצוקה של התושבים ושל אנשי המקצוע הפועלים למענם".

עיקר התקציב מושקע בסיוע לצוותים המקצועיים שנשחקים תחת העומס

מנהיגות מתנדבת לחיזוק המגזר השלישי

'המרכז למנהיגות מתנדבת' של אלכ"א פועל מזה ארבע שנים כבית הספר הארצי להנהלות ציבוריות, שבראשו עומדת רינה ברטל. בית הספר מפעיל קורסים, מוציא לאור דפי מידע, מייעץ ותומך בוועדים מנהלים של עמותות ומבקש להפגיש בין העולם הניהולי בעמותה לבין העולם ההתנדבותי והפילנתרופיה. למיזם חשוב זה, שמוכיל ג'וינט ישראל, הצטרפו גופים נוספים: משרד הרווחה, החברה למתנ"סים, שתי"ל, מנהיגות אזרחית, מתן ושיתופים.

כל הגופים הללו שילבו כוחות על מנת לחזק את המגזר השלישי בישראל ולפתח תרבות ארגונית חדשה. בית הספר הארצי להנהלות ציבוריות, בשיתוף המרכז לחקר המגזר השלישי בישראל, פותח דיון ציבורי ראשון מסוגו בשאלה: מהי מנהיגות מתנדבת ישראלית ומה ייחודי לה בהשוואה לדגמים שונים בעולם.

שותפויות - הלכה למעשה: תכנית 'קש"ת'

באלכ"א מנסים לקדם את השותפויות בין הרשויות המקומיות, המגזר העסקי והמגזר השלישי. ליוזמה זו, תחת הכותרת קש"ת (התכנית לקידום שותפויות תלת-מגזריות) חברו 'ציונות 2000 לאחריות חברתית' ו'שיתופים', שגיבשו, יחד עם אלכ"א, קווי יסוד להפעלת התכנית.

מטרתה העיקרית של התכנית – להסדיר ולהעמיק את יחסי העבודה בין שלושת המגזרים והיא תופעל בעשרה יישובים בארץ, מרביתם בצפון ובעוטף עזה. במהלך השנתיים בהן תופעל התכנית, ילווה כל אחד מהיישובים במנחה מצוות התכנית. חלק מהיישובים יזכו למענק כספי לקידום הנושא, בהתאם להתקדמות התכנית.

אגפי ג'וינט נרתמים עתה לסייע בהטמעת התכנית.

ראשי רשויות גילו שאפשר גם אחרת

פורום ראשי רשויות מקומיות של אלכ"א, יוזמה משותפת לג'וינט ישראל ולמשרד הפנים, מורכב מכ-30 ראשי רשויות קטנות, המתכנסים מזה חמש שנים, אחת לחודשיים, באחת מהרשויות ודנים בנושאים המעסיקים ראשי רשויות, כגון: תכניות הבראה, שיתוף תושבים, ניהול חברות עירוניות, שימור אתרים, איחוד רשויות, ועוד. 18 מהם יצאו לסיור לימודי בדנמרק.

במהלך הסיור נחשפו המשתתפים לתרבות הארגונית עתירת הניסיון של הרשויות הדניות; תרבות הדוגלת בתכנון ארוך טווח, שיתוף ושקיפות. הם למדו כי עריכת שינוי כרוכה בתהליך ניהול מתוכנן ושיטתי, ובהבנה מעמיקה של משמעותיה של מדינת הרווחה.

עמ"ן: עיר מתנדבת נוער

47 אלף בני נוער ב-45 יישובים בארץ מתנדבים בעמ"ן והיד עוד נטויה

מספרת על לא פחות מ-230 רעיונות חדשים ויצירתיים הקורמים עור וגידים בימים אלה. האגף מכשיר את הנערים ואת הגורמים העירוניים, שהאחריות המלאה לפרויקטים אלה תעבור לידיהם בתוך שלוש שנים. היעד: להגיע ל-40% התנדבות בקרב בני הנוער בתום ארבע שנים לתכנית. השותפים לתכנית הם: אלכ"א-ג'וינט ישראל, משרד החינוך – מינהל חברה ונוער, נדב – המרכז הישראלי להתנדבות נוער, אנ"א (ארגון אכסניות הנוער), עמותת אלון וכל הגופים הלוקחים חלק בפעילות בכל יישוב.

האגף להתנדבות בג'וינט ישראל שם את האצבע על הצעירים, לאחר שסקרים גילו כי 85% מבני הנוער רוצים לעשות משהו למען הקהילה שבה הם חיים, אך רק 10% אכן מעורבים בפעילות קהילתית. בעמ"ן מאחדים את כל הגורמים ברשות המקומית, בהם מתנ"סים, תנועות נוער, בתי ספר, מד"א, המשמר האזרחי ואחרים, כולל ראש העיר, ומתכנסים סביב שולחן אחד, יחד עם בני הנוער, במגמה להחליט על תחומי הפעילות ביישוב ולתכנן תכניות, שבהן יוכלו בני הנוער להשתלב ולתרום. וראו זה פלא. יעל בורג, העומדת בראש האגף,

פקיעין: רק הנוער יכול לגשר

בני הנוער הוכיחו שוב, כי הם יכולים להיות את 'החוליה החזקה', כשפעילות משותפת שלהם תרמה לשיכון הרוחות שסערו בפקיעין, בעקבות המעצר המשטרתי של אחדים מבני הכפר.

במסגרת פעילות עמ"ן בכפר, התקבצו 58 בני נוער, המהווים מנהיגות צעירה ביישוב, ליום סדנה משותף שנערך בשלומי, במטרה לאוורר רגשות, להסיק מסקנות בעקבות המהומות, לרתום את הנוער למחויבות רבה יותר כלפי הכפר ולחזק את המרקם העדתי של תושביו.

בפעילות לקחו חלק מדריכים וחניכים מתנועת הנוער הדרוזית, מהצופים, מהנוער העובד ומד"צים פעילים בעמ"ן.

ציוד אמנות ויצירה להפעלה בחירום

כ-120 בני ובנות נוער הפעילים בעמ"ן התכנסו בקיץ כדי להכין ולהפיץ ערכות הפעלה לשעת חירום. נערים ונערות מתנדבים במרכז 'אשכול הפיס' ברמת השרון ארזו ערכות המכילות ציוד אמנות ויצירה המיועד להפעלה משפחתית באמצעות משחקים ואמצעים לתעסוקת פנאי.

הערכות הועברו בחלקן לאזור שדרות ועוטף עזה וחלקן נשמרות לשעת הצורך במחסני החירום של משרד החינוך, שישגרו אותם למורות חיילות באזור במצבי חירום.

עיר נוער שדרות - בעורף

במטרה להפיג את המתחים ששולטים בחיי בני הנוער בשדרות, הוקמה בקיץ שחלף 'עיר הנוער' מחוץ לעיר והצעירים יכלו ליהנות מפנאי רגוע, מחוץ לטווח הקסאמים.

קבוצת שיווק ותיעוד של תחום הנוער, הפועלת במסגרת עמ"ן בעיר, תיעדה את הפעילות בדרך מקורית: נערים ונערות סבבו במתחם עם ציוד צילום מקצועי והנציחו את הרגעים היפים לקראת הכנת קליפ תיעודי מיוחד של 'עיר הנוער שדרות'.

החגיגות של עיר הנוער כללו עיסוק בספורט אתגרי, סדנת 'ברמנים' ללא אלכוהול ומעגל מתופפים. 'בוגרי' עיר הנוער מקדישים עתה מזמנם לקהילה בשדרות ומנסים להנעים את זמנם של קשישי העיר, הילדים בעלי הצרכים המיוחדים ותושבים אחרים.

עוד נמשכת השרשרת

קריית שמונה, כרמיאל, נהריה, עכו, צפת, נצרת, מעלות וטבריה – חוליות חדשות בשרשרת של קהילות תומכות בחיים עצמאיים לנכים בצפון

מטרת התכנית – לספק לנכים, בעת מצבי חירום, רשת ביטחון ומערך תמיכה, 24 שעות ביממה. התכנית פועלת על פי מודל שפותח על ידי אשל עבור זקנים ופועל בקרב כ-200 קהילות ברחבי הארץ. המודל הותאם לנכים על ידי היחידה לנכויות ושיקום בג'וינט ישראל. ב-2002 הופעלה התכנית לראשונה בשכונות התפר בירושלים, וזאת בעקבות שיתוף פעולה בין משרד הרווחה, המוסד לביטוח לאומי, הרשות המקומית וכן הפדרציות היהודית מארצות הברית ומקנדה. מאז הופעל המודל במקומות נוספים: תל אביב, חיפה, באר שבע, חדרה, בית שאן וסחנין.

ב'קהילה תומכת' חברים כ-150 נכים המשלמים תשלום חדשי מסובסד (כ-50 שקלים בממוצע), המזכה אותם בשירותים של אב קהילה זמין לסיוע מיידי בתיקונים דחופים, ברכישת שירותים רפואיים – תרופות או מזון בחירום וכן בפעולות חברה. בכל יישוב מפעילה את התכנית עמותה או חברה שזכתה במכרז להפעלתה.

בערים קריית שמונה, כרמיאל, נהריה, עכו, צפת, נצרת, מעלות וטבריה החלו לפעול לאחרונה קהילות תומכות בחיים עצמאיים לנכים.

התכנית נועדה להתפרש גם בגליל העליון ובחצור וכן בשדרות, בסיוע מענק החירום של יהדות צפון אמריקה וקנדה בסך 1.5 מיליון דולר, שיוקצו במסגרת הפעילות הנרחבת של ג'וינט ישראל לשיקום הצפון.

היישובים נבחרו על ידי משרד הרווחה והשירותים החברתיים. המשרד אמור להפעיל את התכנית לאחר סיום שלוש שנות ההפעלה הראשוניות במימון ובליווי מקצועי של היחידה לנכויות ושיקום בג'וינט ישראל.

הקמת הקהילות התומכות לנכים, שהחלה עוד בתקופת המלחמה ונמשכת מאז ברצף, מקיפה 18 יישובים ועלותה הכוללת כשלושה מיליון דולר.

נציגי השותפים להפעלת קהילה תומכת לנכים בקריית שמונה בטקס השקת הקהילה, דצמבר 2007. נושא דברים, אריה סעדה, עובד סוציאלי, נציג לשכת הרווחה בעירייה.

מרכזים לחיים עצמאיים לנכים

לנכים במוסד לביטוח לאומי, תורמים וקרנות נוספים. הפרויקט, שהוקם על פי מודל אמריקאי ופועל בשני המרכזים, הוא חלק ממהלך ארצי של היחידה לנכויות ולשיקום של הג'וינט, בראשותה של תמרה ברנע, להקמת עוד חמישה מרכזים בארץ. מנכ"ל הג'וינט, ארנון מנטבר, ציין עם השקת המרכזים החדשים, כי ההשקעה הגדולה של הארגון במרכזים לחיים עצמאיים היא ציון דרך בחלקו של הג'וינט בפיתוח חיי הקהילה: "הג'וינט עם הפנים לקהילה בכלל, ולקהילת אנשים עם נכויות בפרט. במסגרת זאת, הג'וינט מקים קהילות תומכות לנכים, מפתח תכניות לחיזוק המשפחה בקרב אנשים עם נכויות, עוסק בחיזוק עמותות, מסייע בהשתלבות בעבודה ובחיי יום-יום עצמאיים ובפיתוח מנהיגות בחברה היהודית והערבית גם יחד".

באר שבע: כאלפיים אנשים עם נכויות מאזור באר שבע והדרום, בהם כ-400 בדואים, זוכים, החל מחודש אוגוסט האחרון, לשירותי מרכז חדש ונגיש הפועל במטרה לאפשר להם לנהל אורח חיים עצמאי בקהילה, לקדם את מעמדם ולמצות את זכויותיהם. פעילות המרכז לחיים עצמאיים הועברה למבנה החדש לאחר שתי שנות פיתוח של הפרויקט במבנה זמני. עיריית באר שבע תרמה את המבנה ששופץ בעלות של 1.2 מיליון שקל שהשקיע ג'וינט ישראל, בשיתוף המוסד לביטוח לאומי, משרד הרווחה ותורמים פרטיים. את המרכז מפעילה עמותת 'שוויון וצדק לנכים'.

בין הפעילויות המתקיימות במרכז: קבוצות תמיכה, ייעוץ עמיתים, הכשרות לקידום חיים עצמאיים, הכוללות ניהול משק בית, גלדיה לאמנות, וקידום פרויקטים להנגשת הדרום.

ירושלים: קרוב ל-1,000 איש עם נכויות מירושלים, זוכים אף הם ליהנות מדי שנה משירותי מרכז חדש ונגיש שעבר למבנה חדש לאחר שלוש שנות פעילות במבנה זמני. המבנה נרכש ושופץ בעזרת תרומה של משפחת זוסמן מקולומבוס אוהיו ובסיוע הקרן לפיתוח שירותים

דניאלה ברפמן (יושבת) מנהלת המרכז בירושלים, מברכת בטקס פתיחת המרכז בבאר שבע. לשמאלה דליה זילברמן, מנהלת המרכז בבאר שבע. צילום: מרכז תקשורת שדרות

לחבוש קסקט ולשכוח מהגיל

של מעורבות ופעילות חברתית בקרב הקשישים – משימה שכבר הוכיחה את עצמה. המשחק, המיועד לקבוצה של שניים עד שישה שחקנים, מעורר התלהבות רבה בקרב קשישים וקשישות, שהתחילו להתארגן בקבוצות עצמאיות לאחר שסיימו ללמוד את המשחק. הפרויקט משותף לאשל-ג'וינט ולעמותות המקומיות למען הזקן, וכן לחברה למתנ"סים ולאגוד הפטאנק בישראל, שמדריכו מלמדים ומכשירים את הקשישים בכללי המשחק ובטכניקות שלו.

קשה שלא להתקנא במשתתפי המחזה המוכר בגנים ציבוריים ואפילו במדרכות או בכיכרות באירופה, שבו קבוצות של קשישים מקיפות במעגל כמה שחקני פֵטאנְק (כדורת צרפתית), המתחרים בזריקת כדורים הכי קרוב למטרה. החברה מסביב מריעים או מצקצקים בלשונם, אך בעיקר, כולם נהנים.

באוקטובר האחרון, התחרו במושב ניר צבי 130 כוכבי הפטאנק הישראליים, מתוך 500 קשישים שהשתלמו בספורט עממי זה במהלך השנה האחרונה, ב־20 מועדונים שנפתחו ברחבי הארץ.

מועדוני הפטאנק הם חלק ממהלך להרחבת הפעילות הגופנית בקרב אוכלוסיית הזקנים, בתחומים של הספורט העממי. בין מטרות הפרויקט נכללת גם יצירת מעגלים

כוח העבודה הטמון בקשישים

ארבעים מרכזי תעסוקה לזקנים, הפועלים בהצלחה ברחבי הארץ, הם ההוכחה הניצחת לכך שלא כולם רוצים לפרוש לגמלאות. בחודש דצמבר האחרון נחנך המבנה החדש של מרכז התעסוקה למבוגרים באור עקיבא, שמכפיל את מספר העובדים בו. תמורת תשלום סמלי, מתמקדים

העובדים בעבודת OUTSOURCING (מיקור חוץ) למפעלים, עוסקים בהפצת ידע על המפעלים, פרסום ושיווק מוצריהם. הקשישים העובדים יוצאים נשכרים בחיזוק הדימוי והביטחון העצמי, בהידוק הקשרים החברתיים וגם בהכנסה נוספת.

המרכז באור עקיבא נבנה בשותפות אשל, ועדת התביעות, עיריית אור עקיבא, הקרן לידידות, העמותה למען הקשיש, משרד הרווחה ופדרציית מיאמי ביץ'.

שער הנגב: מתנדבי עמ"ן מגלים לקשישים את עולם האינטרנט

מתנדבי תכנית עמ"ן במועצה האזורית שער הנגב יסייעו לפתח נגישות של קשישים לאינטרנט. כמו כן, המתנדבים יעסקו בפיתוח בית ספר ירוק לשמירה על איכות הסביבה ובהפעלת קבוצת ליצני קהילה, שיתרמו לרווחת תושבי המועצה ואזור עוטף עזה.

יישובי המועצה האזורית שער הנגב, הסובלים ממתקפות הקסאמים, ערכו בסוף חודש נובמבר ישיבה של ועדת היגוי במגמה להגביר את החשיפה של כל התושבים לתרומה לקהילה. הוצע לקדם כתיבת טור קבוע בעיתון המקומי המתעד התנדבות ומציג סיפורים אישיים.

מטפלים בזקנים: לתמוך במשענת של הקשישים

התופעה המוכרת של עשרות אלפי בני משפחה המטפלים בהוריהם או בקרובי משפחתם הקשישים לא זכתה עד כה לתשומת לב רבה. באשל-ג'וינט הגיעו למסקנה, כי גם קבוצת אוכלוסייה זו, המורכבת בדרך כלל מגילאי +50, המעניקים תמיכה בלתי פורמלית אך משמעותית ביותר לאוכלוסיית הזקנים, זקוקה לעידוד ולסיוע.

דרור רותם, ראש תחום תכנון, פיתוח ומחקר באשל, ניסח לאחרונה מסמך המפרט את הרקע ומטרות התכניות בנושא זה.

המערכת הממסדית ומערכת השירותים מטילה על משפחת הזקן את האחריות להבטחת שלומו ורווחתו. באשל מצאו, כי המטפלים העיקריים זקוקים לתמיכה במספר תחומים ובהם צרכים במישור האישי (תמיכה, טיפול, ניהול מצבי דחק במישור הפיסי והנפשי וחיזוק דרכי ההתמודדות, הפגה וזמן לעצמם), צרכים במישור המעשי (מיומנויות מעשיות בטיפול, שירותים לטיפול בזקן להפחתת העומס המוטל עליהם), מידע (על זכויות, שירותים, מחלות אופייניות בזיקנה והשלכותיהן).

על מנת לתמוך במטפלים נדרשים שירותי סיוע שונים: הרחבת טיפולי הבית לזקן (תוספת שעות), שירותי מרכז יום, שירותי הפגה (נופשון), סוף שבוע או מספר שעות במהלך היום, מתנדבים, עזרה ישירה למטפלים באמצעות מתן תמיכה פסיכוסוציאלית וכן מידע, ייעוץ, הכוונה והדרכה לפיתוח מיומנויות טיפול.

‘צופיה’: נשים חרדיות משתלבות בשוק העבודה

המעסיקים גויסו לקחת חלק בהכשרת הנשים, המתבצעת במימון ובפיקוח האגף להכשרה מקצועית של משרד העבודה.

לבד מפעילות הכשרה והשלמת ידע בקרב הנשים, מתמודדת התכנית גם עם פיתוח תכניות סיוע לטיפול בילדים. הפעילות, שהתקבלה בברכה בקרב הנשים, התגלתה כמנוף כלכלי למשפחותיהן. על פי התכנון, ישתלבו בתכנית זו כ-1,000 נשים חרדיות שיטמיעו בקהילה החרדית מקצועות נוספים ותחומים נוספים וישדרגו את ההון האנושי הקהילתי.

המעסיקים גילו, על פי דבריהם, כי מדובר בעובדות איכותיות, שאינן מפסידות ימי עבודה, על אף שרבות מהן אימהות ברוכות ילדים.

הנשים החרדיות הוכשרו במספר תחומים: מדריכות שחייה והידרותרפיה, תמצות חוץ גל"ן, חשבונאות, ניהול פרויקטים, ניהול שיווק וטכנולוגיה.

בחודש מארס סייר שר האוצר, רוני בראון, במקומות שבהם מופעלות תכניות לתעסוקת חרדים על ידי תב"ת-ג'וינט, והכריז כי יפעל להרחבת מספר המועסקים במגזר החרדי.

שורת מעסיקים בכירים במשק מגלה את הפוטנציאל הטמון בכוח העבודה של נשים חרדיות שמצליחות לתרום איכויות חדשות למקום העבודה.

תכנית 'צופיה' כבר הכשירה מאות נשים חרדיות ששולבו בשוק העבודה. התכנית משותפת לתב"ת ולאגף הכשרה ופיתוח כוח אדם במשרד התמ"ת.

תב"ת – 'תנופה בתעסוקה', מיזם התעסוקה של ג'וינט ישראל והממשלה, הציבה לה למטרה לעסוק בשילוב אוכלוסיות מוחלשות בעבודה.

השר רוני בראון מבקר במוקדי תעסוקה לחרדים. צילום: אופיר בן נתן

תנופה לעובדים

בדיקה של תב"ת-ג'וינט מגלה, כי אוכלוסיות שלמות של צעירים, עולים, נכים ובני מייעוטים, החיים בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, ומועסקים בעבודות קשות כמו סיעוד, ניקיון ושמירה, נאלצים, לא אחת, להזדקק לסיוע של עמותות צדקה המחלקות מזון וציוד מחיה בסיסי.

עוד בשנת 2002 נרתם האגף לשילוב עולים בג'וינט לשדרג את רמת ההכנסה של העולים על ידי מתן שירותים בתחומי ההשכלה הגבוהה, חלוקת מלגות ויצירת מוקדי מעורבות חברתית לצעירים. פעילות זו, שהיתה ראשונה מסוגה בארץ, מתרחבת עתה, תוך שיתוף פעולה בין אגפי הג'וינט - אגף שילוב עולים ותב"ת, שגייסו את משרד הביטחון וקרן גרוס להקמת מיזם התעסוקה במרכזי הצעירים.

פעילות זו מושתתת על היסוד של פיתוח מודלים שיתנו למשתתפיהם אופק תעסוקתי ולא רק משרה זמינה ואקראית.

המודל מופעל בעשרה יישובים החל משנת 2007, וכבר בתשעת החדשים הראשונים להפעלתו קיבלו פניות של כ-1,600 צעירים, מהם הושמו בעבודה 476 צעירים, מתוכם 253 חיילים משוחררים.

רצים לשדרג קריירה

התכנית לפיתוח מסוגלות תעסוקתית

הצלחה מרשימה נרשמה בפעילות המרכזים לפיתוח קריירה ושדרוג תעסוקתי שמסייעים לעולים חדשים, שרבים מהם מתקשים להשתלב בעולם העבודה, על אף העובדה שחלקם בעלי השכלה אקדמית ובעלי מקצועות נוספים.

בצד הקשיים האובייקטיביים הכרוכים בהגירה ובקליטה, רבים מהעולים שרויים בתת-תעסוקה ובעיסוק שלא מביא לביטוי את מלוא יכולותיהם וכישוריהם.

תכנית 'מסוגלות תעסוקתית' שפותחה עבור אנשים אלה, מנסה לתת מענה לתסכול שעיימו מתמודדים הם ומשפחותיהם, ומנגד, לנצל את ההון האנושי שלהם לטובת הכלל.

המרכזים פועלים בפתח תקווה ובראשון לציון, המפעיל שלוחה בבאר שבע. התכנית לפיתוח מסוגלות תעסוקתית היא פרי שותפות של תב"ת, משרד הקליטה ומכון 'שיפור' המפעיל את התכנית בשטח.

לדברי נורית לפידות, מנהלת תכניות תעסוקה לעולים בתב"ת, ובכלל זה תכנית 'מסוגלות תעסוקתית', לאחר שנת הפעילות הראשונה מתברר, כי למעלה ממחצית מתוך אלה שלא עבדו בעת הכניסה לתכנית, עובדים כיום בהתאם לרמתם ולמקצועם, בתחומים: הנדסה, הנהלת חשבונות, הוראה לגיל הרך, עיצוב, תמיכה טכנית.

62% מהעולים, שהגיעו לתכנית בתת-תעסוקה, שדרגו את עצמם במקומות עבודתם, בעבודה חדשה, או בלימודים.

מלות פרידה ממיכל כהן ז"ל

מיכל היתה מעמודי התווך של צוות התקשורת בג'וינט ישראל במשך שנים רבות

המחלה. למרבה האירוניה, זה היה בדיוק כשהרגישה טוב יותר, נראתה כמי שמחלימה והתחילה לדבר איתי על תיאום חופשה לצורך טיול ג'יפים למרוקו, שכל כך רצתה לקחת בו חלק. למרות מחלתה, היא מעולם לא ביקשה לעצמה הנחות ולקחה על עצמה כל משימה באהבה ובמסירות רבה. לרגע לא פסקה להעריך את הדאגה שלנו, חבריה לעבודה, ומעולם לא קיבלה זאת כמובן מאליו. באצילות הנפש ובאומץ שאפיינו אותה קיבלה את הידיעה המרה בדבר ההחמרה במצב בריאותה, אך להפתעת כולנו, באורח שכל כך לא התאים לה, הפעם, לא נלחמה. כאילו ידעה שבקרב הזה היא הולכת להפסיד. מיכל, בשבילנו את סמל ומופת לאשת מקצוע, למחויבות ולמסירות בעבודה, להתמודדות באומץ עם מחלת הסרטן, לאישיות מרשימה ולחברה טובה. מתגעגעים אלייך.

אורלי דורון, דוברת ג'וינט ישראל

עורכת אגרת הג'וינט, מיכל כהן, נפרדה מעמנו בטרם עת והותירה מאחוריה חלל גדול.

את מיכל הכרתי לפני שנים רבות, כבר אז גיליתי את אצילות הנפש שלה, תכונה שאליה נחשפתי בעוצמות גבוהות הרבה יותר במהלך העבודה המשותפת שלנו בג'וינט ישראל בחודשים האחרונים לחייה.

האופן שבו מיכל קיבלה את פני עם הצטרפותי לג'וינט, עדיין מרגש אותי. היא שיתפה אותי בתובנות המקצועיות שלה וחשפה בפניי את כל מה שידעה וחשבה בהקשר המקצועי. אני חשה בחסרונה של מיכל מידי יום, אך בעיקר באותן פעמים שבהן אני נוכחת שוב ושוב בצדקתה, בהערכה שלה לגבי עניין זה או אחר. היא חסרה עוד יותר ברגעים שבהם צריך לחשוב על איך 'למכור' סיפור לא כל כך אטרקטיבי ולגבש אסטרטגיה לטיפול בנושאים שעל סדר היום.

מיכל תמיד שיתפה אותי בקשר המיוחד שהיה לה עם האחיינים שלה, אליהם התייחסה כאל ילדיה. בכל פגישה מקצועית הקצנו זמן נוסף, כי עם מיכל תמיד מדברים על הצגה טובה, אנשים מעניינים, עיתונות, פוליטיקה, תרבות ומה לא...

כל מי שהכיר את מיכל ידע כי האמת, היושר והיושרה היו המוטו של חייה. מעולם לא הסתירה את מחלתה, שיתפה אותנו, הקרובים אליה בעבודה היומיומית, בשמחות של תוצאות טובות כשהיו, כמו גם בעצב ובקושי שהיו כרוכים בתוצאות השליליות שהעידו על חזרתה של

דברים שכתבה אלישבע בראון לפידות, לשעבר דוברת הג'וינט, והוקראו בהלווייתה של מיכל:

מייכי,

את נשמתך נתת לחבריך, לעבודותייך ובעיקר לבני משפחתך.

את – הדודה האולטימטיבית מלווה את אחיינך ואחייניותייך בכל שלב בחייהם – לא מפספסת רגע. דאגתך לאמך דילגה מעל כל מכשול אפשרי; כל כך מרגש וסימבולי שהתגייסת כולך, בנשימותייך האחרונות, להיפרד ממנה.

מייכי,

את אלופת המילים והכתובים, הסתלקת והותרת אותנו אילמים; את נאמנת האידיאולוגיה וממשיכת דרכו של אביך, הותרת אותנו מתלבטים; את שהתענגת על שיח וניתוח פוליטי תחת זכוכית מגדלת – הותרת אותנו חסרים; את שהיית חברה בלב ובנפש עזבת והותרת אותנו כואבים.

סירבנו – כמוך – להאמין למראה דעיכתך מול עינינו. בימים האחרונים ידענו שאת יודעת ולמרות זאת הופתענו ממותך.

היי שלום מייכי – עץ השדה, מלח הארץ.

הגעת למותך בהליכה זקופה, בלי הנחות, בעקשנות ובנחישות שאפיינה אותך מאז ומתמיד. תמיד ידעת מה את רוצה ויותר מכך מה את לא רוצה.

לא חמדת את החיים אלא נתת, חלקת, השתתפת, שיתפת, דאגת...

פניך החרושות הן שהעידו עד כמה דרכך לא הייתה סוגה בשושנים, ולמרות זאת לא עצרת, בלעת את החיים, הצגות, הרצאות, נסיעות – לכול היה זמן.

לא רצית לפרפר, מיאנת לגסוס, בחרת בלחיות או למות, היית יריב קשה למלאך המוות.

מלאכי השרת לא הסכימו לוותר על נפש אצילה כשלך.

שכן הכול, מלבד בודדים שבאמת אכזבו ומיאנת לסלוח להם – הכול ידעו שהיטבת לקרוא בין השורות, בתבונה מציאותית דקה, ביושר לב ויושר אינטלקטואלי נדירים.

ההגינות והיושרה שלך השאירו את כולנו מאחור.

הדור הבא של פורצי דרך במדע ובאמנויות

צמרת עולם המדע והאמנויות למען ילדים בעלי יכולות מהפריפריה

את כישוריהם ויכולותיהם, באמצעות יצירת מסגרת איכותית ויוקרתית, בשותפות עם מוסדות אקדמיים וגופים מקצועיים מובילים במדעים ובאמנויות. יוזמה זו היא פרי מציאות שבה מתוך 8%-12% תלמידים מצטיינים (מתוך כלל התלמידים) רק 1% מקבל מענה הולם.

ההכשרות המיוחדות, שמעניקה התכנית בתחום האמנות, כוללות הרחבת ידע והעמקתו בתחומי הצילום, האמנות הוויזואלית, המחול, המוסיקה והתיאטרון. ההכשרות בתחומי המדעים כוללות חשיבה מתמטית, ניסויים מדעיים וחשיפה לתחומי מחקר מובילים.

לתכנית שותפים ג'וינט ישראל, עמותת אשלים, משרדי החינוך, הקליטה, המדע, התרבות והספורט, קרן פאמלה וסטנלי צ'ייס, קרן קיסריה, העמותה למצוינות בחינוך, אורט ישראל, תיאטרון אורנה פורת לילדים ונוער, בצלאל, מכללת תל-חי, עמותת מתא"ן ולהקת המחול בת-שבע.

ובינתיים התקוות פורחות: כבר עתה, שנה בלבד לאחר השקת התכנית, מציינת רחל לדאני, מנהלת תכניות באגף חינוך ונוער של הג'וינט, שהפוטנציאל קיים, צריך רק לגלותו ולטפחו.

צילום: ורה עציון

תכנית 'מצוינות' מטפחת 800 ילדים שאותרו כבעלי יכולת ופוטנציאל להצטיין בתחומי המדעים והאמנויות. על מנת לצמצם את הפערים הקיימים בהזדמנויות עבור ילדים בארץ, הוחלט לקדם ילדים בעלי יכולות גבוהות מהפריפריה החברתית של מדינת ישראל ולתת להם הזדמנות לממש את כישוריהם ויכולותיהם. אגף חינוך ונוער בג'וינט ישראל ומשרד החינוך חברו לטובת אותם תלמידים מצטיינים, כדי לאפשר להם לממש

»» לך תצטיין

העיקר הבריאות

במסגרת פרויקט 'חיים בריאים' של אשלים ביקרו ילדים והוריהם בשוק מחנה יהודה בירושלים.

לשפשף את העיניים ולהאמין!

לפעמים חלומות מתגשמים, ללא אורות זרקורים. בימים שבהם זועקות כותרות העיתונים 'גזענות!' ו'אפליה' במוסדות חינוך, מתמקד אבי, נער בן 17, בן למשפחת עולים מאתיופיה שמתגוררת בראשון לציון, בחקר המוח, קורא מאמרים באנגלית מהספרות המקצועית העולמית ויכול להביס במבחני טריוויה הרבה נערים בני גילו וגם מבוגרים משכילים ודעתנים.

במהלך שנת 2006 נלווה אל אבי החונך המתנדב במסגרת תכנית גמלא של הג'וינט, ד"ר אורי יואל, שנפעם לגלות כי מדובר בנער בעל יכולות מדהימות. ד"ר יואל ערך 44 פגישות בנות כשלוש שעות עם אבי, במהלכן סייע לו להצטיין בשני המקצועות האהובים עליו במיוחד: אנגלית וביולוגיה, אך העשיר אותו גם במגוון רחב מאוד של תחומי ידע אחרים כמו פסיקה, כימיה, מדעי המדינה, ספרות, תנ"ך, כלכלה, שחמט, אבולוציה, ועוד.

ד"ר יואל קנה לאבי במהלך השנה אנציקלופדיות ומילונים וערך לו ביקורים במוזיאונים, באתרים היסטוריים ובמוקדי ספורט. לעתים, הצטרפו לסיורים של אבי גם שני אחיו.

בתום שנת הלימודים האחרונה, נבחר אבי, מבין שני מצטייני פרויקט 'עתידיים', להשתתף בקייטנת קיץ באוניברסיטה העברית.

תכנית גמלא הרותמת אנשים המוכנים להתנדב למען ילדים חלשים, היא אחת ממכלול התכניות של אגף חינוך ונוער של הג'וינט. ירון צלח, ראש תחום חינוך ועולים מציון, כי בתחום שבראשותו מתמקדת העבודה בקידום ילדים בסיון ובילדים עולים מכל הרמות במטרה להביאם למצוינות.

ג'וינט ישראל

עורכת: אורה עריף-כץ

מו"ל: אורלי דורון, דוברת ג'וינט ישראל

גבעת ג'וינט, ת"ד 3489, ירושלים 91034 טל': 02-6557190

פקס': 02-5635290 דואר אלקטרוני: orlyd@jdc.org.il

www.jdc.org.il

עיצוב והפקה: תכלת 02-5331999